

Kotilava–Hemvett

Rahoituspilotti käyntiin

Ohjausryhmän kokous 26.5.2016, Kansalliskirjaston Fabianin kokoushuone

Riitta Koikkalainen, tietoasiantuntija
Kansalliskirjasto, Kirjastoverkkopalvelut

050 4489 464
riitta.koikkalainen@helsinki.fi

KANSALLISKIRJASTO

Kotilava – Hemvett

Kotimaiset lehdet avoimiksi ja vaikuttamaan on Kansalliskirjaston ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) yhteinen projekti 2015–2017.

Se on osa Avoin tiede ja tutkimus -hanketta, joka edistää avointen toimintamallien käyttöönottoa tieteellisessä tutkimuksessa.

Tämä sisältää myös julkaisutoiminnan: avoimen julkaisemisen välityksellä tieteen tulokset ovat nykyistä nopeammin ja laajemmin saatavilla.

Työskentelyn taustalla on Jyrki Ilvan ja Johanna Liljan raportti [Kotimaiset tieteelliset lehdet ja avoin julkaiseminen](#) (2014) sekä Piia Naukkarisen selvitys [Avoimen julkaisun tuen malli](#) (2016).

Kaksi väylää avoimuuteen ja vaikuttavuuteen

Tekninen infrastruktuuri

TSV:n jäsenilleen tarjoamaa Open Journal Systems (OJS) -palvelua muokataan entistä käytettävämmäksi julkaisemisen työkaluksi. Työ on alkanut syksyllä 2015.

Rahoitusmalli

Luodaan rahoitusmalli, joka mahdollistaa julkaisujen siirtymisen välittömästi avoimiksi. Työ on alkanut maaliskuussa 2016.

Apuna ohjausryhmä

Kotilavan työskentelyä tukee ohjausryhmä, johon kuuluu kustantajien, tutkimusorganisaatioiden ja -rahoittajien edustajia. Kesäkuussa ryhmään tulee vielä yksi jäsen, rahoituspilottiin osallistuvien lehtien edustaja.

Tiina Eklund, Suomen yliopisto-
kirjastojen neuvosto

Jyrki Hakapää, Suomen Akatemia

Nina Hyvönen, Kansalliskirjasto,
Kirjastoverkkopalvelut

Jyrki Ilva, Kansalliskirjasto,
Kirjastoverkkopalvelut

Jaana Latvanen, AMKIT-konsortio

Johanna Lilja, Tieteellisten
seurain valtuuskunta

Sami Niinimäki, Opetus-
ja kulttuuriministeriö

Pekka Nygren, Suomen
tiedekustantajien liitto

Emilia Palonen, Tieteellisten
seurain valtuuskunta

KANSALLISKIRJASTO

Tieteellisten lehtien taloudesta vuonna 2014

Vuonna 2014 Tieteellisten seurain valtuuskunnan kautta valtionapua sai 89 lehteä.

Niiden kulut olivat keskimäärin 23 670 €. Tuottoja oli keskimäärin 21 224 €.

Kokonaiskulut olivat 2 106 713 €, artikkeleita julkaistiin 1 383 kpl.

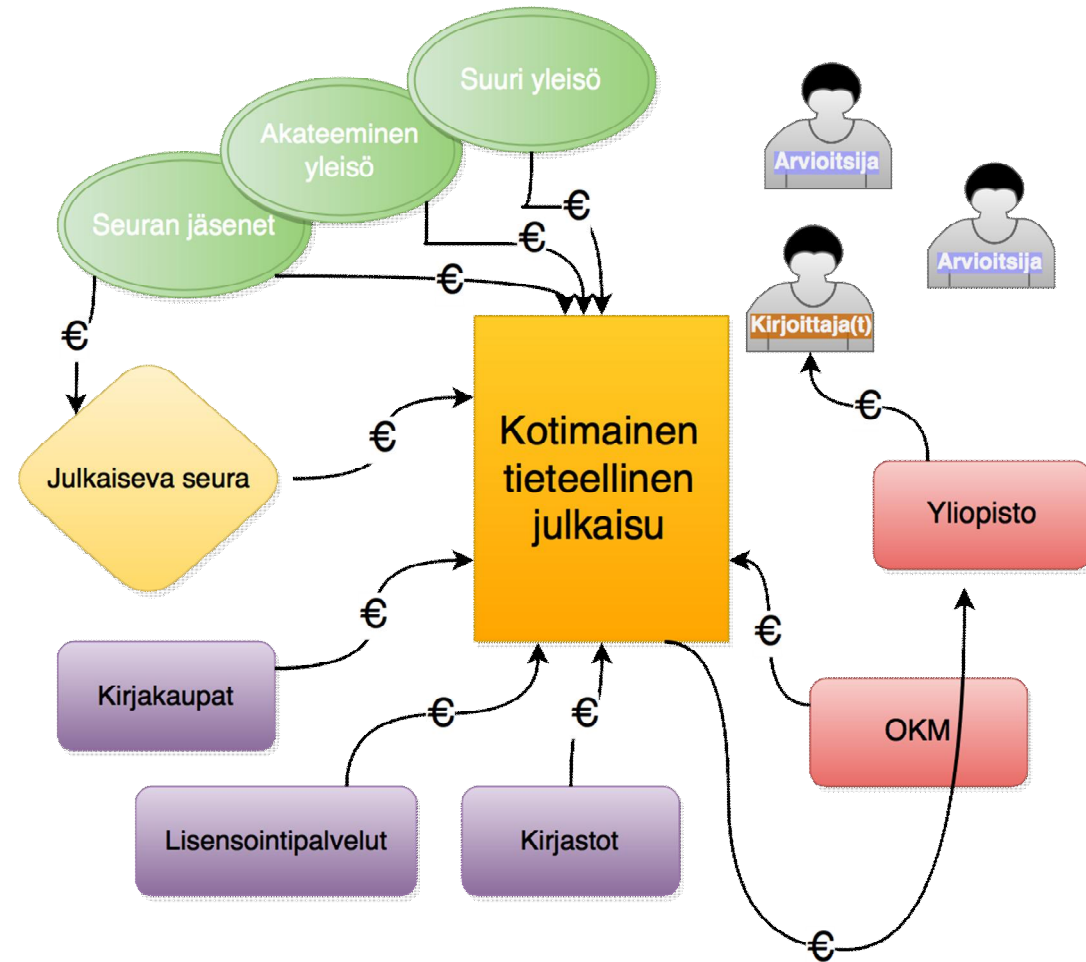
Yhden vertaisarvioidun artikkelin hinta oli 1 523 €.

Lehtien rahoitus keväällä 2016

Lehtien tärkeimmät tulonlähteet nyt:

- seura
- tilaajamaksut
- valtionapu

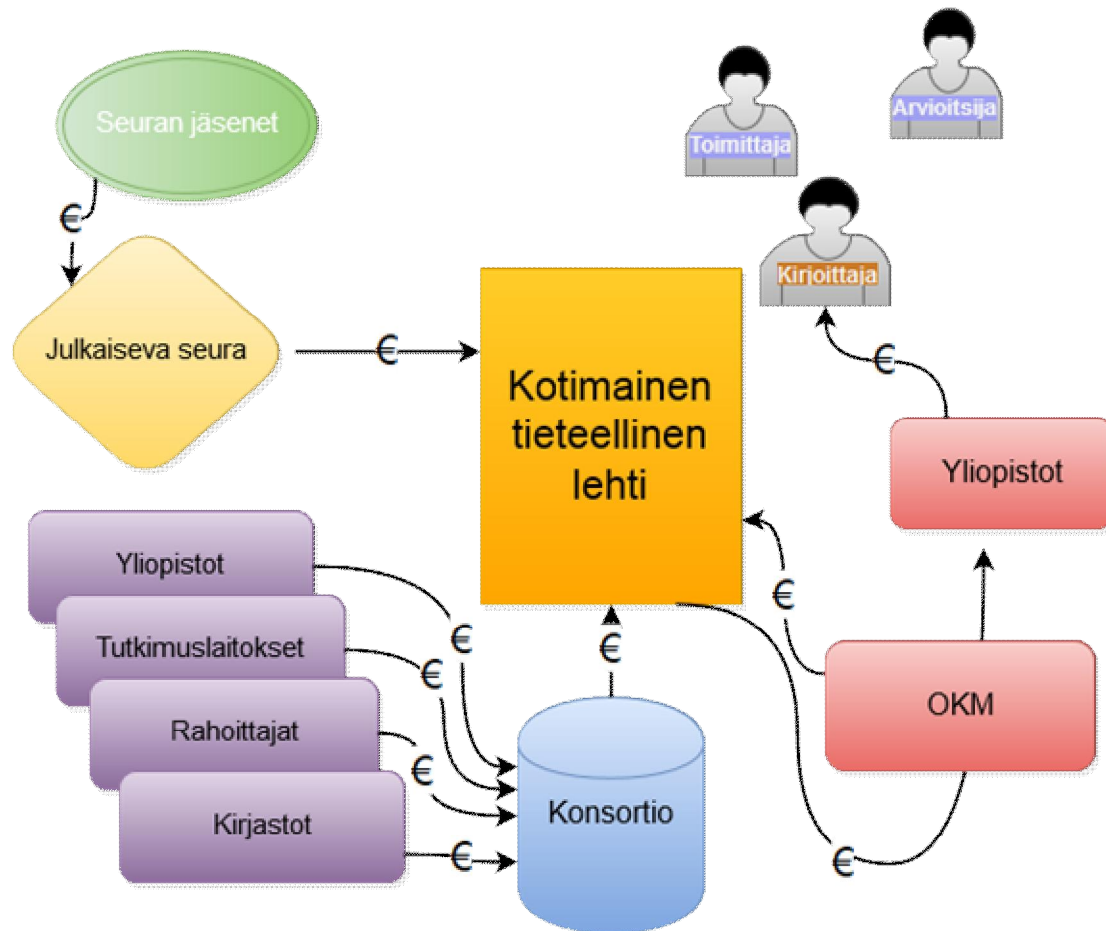
Kuva: Johanna Lilja 2016.

Tähän tähdätään

Lehtien tulonlähteet pilotoinnin jälkeen:

- seura
- konsortio
- valtionapu

Kuva: Johanna Lilja 2016.

Pilotoinnin aikataulu

Toukokuussa on kerätty pilottilehtien ryhmä. Halukkuutensa pilotointiin ilmoitti 11 lehteä eri tieteenaloilta. Pilottiin ilmoittautuneiden lehtien tuotot olivat yhteensä 294 658 ja menot 302 714 euroa.

Kesän 2016 aikana sovitaan pilotoinnin periaatteista ja valmistellaan rahoitushakemuksia. Tähän liittyen tehdään mm. rahoitustarvelaskelmia ja arvioidaan artikkelikohtaisia maksuja.

Syksyllä 2016 haetaan pilotointirahoitusta. Suunnitelmaa täsmennetään, kun tiedetään, saadaanko rahoitusta.

Hankkeesta tiedotetaan lehdissä, seminaareissa ja konferensseissa.

Tähtäimessä on pysyvän, toimivan ja järkevän rahoitusmallin luominen kotimaisten tiedelehtien avoimelle julkaisemiselle vuoteen 2018 mennessä.

Pilotoinnin edellytykset

(1/3)

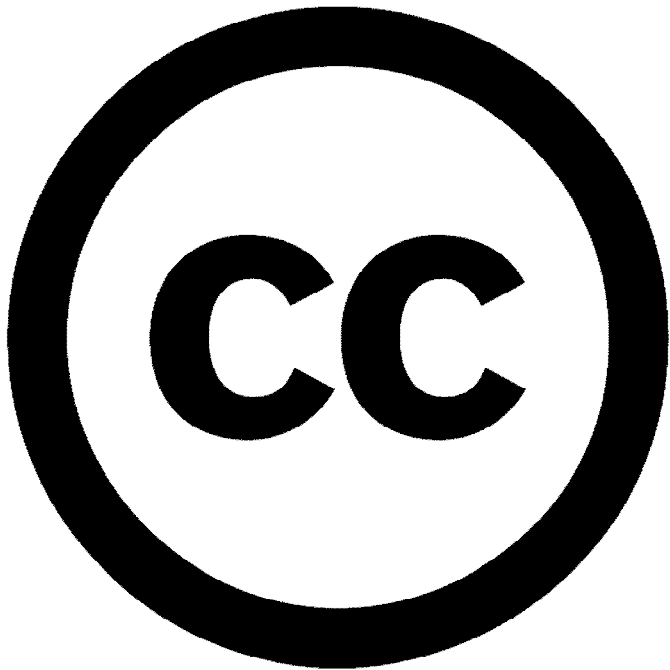
AVOIN TIEDE
JA TUTKIMUS

Pilotoinnin aikana
julkaistava sisältö on

kokonaan,
välittömästi ja
pysyvästi
avointa.

Pilotoinnin edellytykset

(2/3)

- Lehden sisältö koostuu pääosin vertaisarvioiduista artikkeleista. Tämä on dokumentoitava jollain tavoin.
- Lehti ei peri pilotoinnin aikana kirjoittaja- tai sivumaksuja, ellei hankkeessa yhteisesti näin sovita.
- Julkaistut tekstit saatetaan käyttöön [avoimella lisenssillä](#).

Pilotoinnin edellytykset

(3/3)

- Lehti hakee rekisteröintiä [DOAJ:iin](#).
- Kirjoittajille tarjotaan mahdollisuus käyttää [Orcid-tunnistetta](#), ja tunnisteiden pitää näkyä artikkeleiden metadatatassa.
- Artikkeleille annetaan [DOI-tunnus](#).
- Lehti sallii rinnakkaistallennuksen.

TSV:n ylläpitämän OJS-järjestelmän kautta saa täytettyä monet vaatimuksista.

Miksi uusi rahoitusmalli?

Tilajamaksut ovat pienentyneet vuosi vuodelta. Kirjastojen tilauskannat pienenevät, mikä heikentää jo ennestään haurasta lehtien rahoitus pohjaa. Myös muita tilaajia on entistä vähemmän.

Avoimuutta ei voi rahoittaa pelkästään valtionavun ja seurojen jäsenmaksuilla.

Rahoittajat ovat alkaneet edellyttää, että niiden rahoittamien tutkimusten tulokset julkaistaan avoimesti.

Uutta rahoitusmallia tarvitaan turvaamaan kotimaisen tiedejulkaisemisen tulevaisuus.

Esityksen linkkejä

Tarkistettu 16.5.2016

Avoin tiede ja tutkimus: <http://avointiede.fi/>

Creative commons -lisenssit: <http://creativecommons.fi/lisenssit/>

Digital object identifier -tunnus (DOI): <http://www.doi.org/index.html>

Directory of open access journals (DOAJ): <https://doaj.org/>

Ilva, Jyrki & Johanna Lilja (2014). *Kotimaiset tieteelliset lehdet ja avoin julkaiseminen. Selvitys mahdollisista rahoitusmalleista*. Helsinki: Tieteellisten seurain valtuuskunta. <http://www.doria.fi/handle/10024/102279>

Naukkarinen, Piia (2016). Avoimen julkaisun tuen malli. Selvitys. Helsinki: Avoin tiede ja tutkimus -hanke. <http://avointiede.fi/documents/10864/12232/Avoimen+julkaisemisen+tuen+malli/73838e9b-7924-446c-9c7a-cc8f759919bb>

Kotilava-hanke: <http://kotilava.fi/>

Open journal systems -palvelu (OJS, TSV:n tarjoama): <http://pro.tsv.fi/tisci/index.php>

Orcid-tutukijatunniste: <https://www.csc.fi/fi/orcid>

Tieteellisten seurain valtuuskunta: <https://www.tsv.fi/>

Kotilava–Hemvett

AVOIN TIEDE
JA TUTKIMUS

KANSALLISKIRJASTO